

HAJDÚNÁNÁS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

GAZDASÁGI PROGRAMJA

(TERVEZET)

2011-2014.

TARTALOMJEGYZÉK

<i>BEVEZETÉS</i>	3
<i>I. HAJDÚNÁNÁS HELYZETELEMZÉSE</i>	4
<i>II. HAJDÚNÁNÁS KÖLTSÉGVETÉSI ALAPJA TEKINTETTEL KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAIRA</i>	6
<i>II.1. PÉNZÜGYI ÉS ADÓPOLITIKA HAJDÚNÁNÁSON</i>	6
<i>II.1.1. AZ ÖNKORMÁNYZATI BEVÉTELEK</i>	6
<i>II.1.2. AZ ÖNKORMÁNYZATI KIADÁSOK</i>	8
<i>II.2. VAGYONGAZDÁLKODÁS</i>	8
<i>II.3. KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK</i>	9
<i>II.3.1. KÖTELEZŐ FELADATOK</i>	9
<i>II.3.2. ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK</i>	12
<i>III. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS KONKRÉT ELKÉPZELÉSEK</i>	14
<i>III.1. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS PRIORITÁSOK</i>	14
<i>III.1.1. AZ ÖNKORMÁNYZAT LEGFŐBB CÉLJAI</i>	14
<i>III.1.2. LEGFONTOSABB KONKRÉT ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSI TERVEK</i>	15
<i>III.1.2.1. INTÉZMÉNYI INFRASTRUKTÚRAFEJLESZTÉSEK</i>	16
<i>III.1.2.2. IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGEKET TÁMOGATÓ FEJLESZTÉSEK</i>	16
<i>III.1.2.3. AZ IDEGENFORGALOM NÖVEKEDÉSÉT ÉS JÖVEDELMEZŐSÉGÉT TÁMOGATÓ FEJLESZTÉSEK</i>	15
<i>III.1.2.4. A SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTOTTSÁGOT ÉS A KÖZBIZTONSÁGOT NÖVELŐ FEJLESZTÉSEK</i>	15
<i>III.2. BEFEKTETÉS-TÁMOGATÁSI POLITIKA</i>	17
<i>III.3. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖZSZOLGÁLTATÁSAI ÉS A VÁROSÜZEMELTETÉSI ELKÉPZELÉSEK</i>	18
<i>III.4. VÁROSFEJLESZTÉSI ÉS IDEGENFORGALOM ELKÉPZELÉSEK</i>	19

BEVEZETÉS

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban : Ötv.) 91. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat meghatározza gazdasági programját. Ugyanezen szakasz (6) bekezdése alapján:

„A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat(ok) részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat(ok) által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat, továbbá városok esetében a befektetés-támogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit.”

A (7) bekezdés szerint a gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

A gazdasági programnak a költségvetés lehetőségeivel összhangban, a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve, a kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, különösen a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés elősegítését, a településfejlesztési és adópolitika célkitűzéseit, befektetési támogatás, a városüzemeltetés lehetőségeit, az intézményi elképzeléseket kell, hogy tartalmazza.

A 2011-2014. évekre szóló gazdasági programot a város adottságaira, jelenlegi helyzetére kell alapoznunk. Figyelembe kell vennünk, hogy a várost magas munkanélküliség sújtja és ennek következtében szociális válságban van. A gazdasági program kiemelt célja kell, hogy legyen a munkahelyteremtésen, a meglévő munkahelyek megtartásán keresztül e válsághelyzet felszámolása.

Az önkormányzat intézményhálózata műszakilag elavult, rendkívül elhanyagolt állapotban van. Kiemelt feladatunk intézményeink felújítása, úgy hogy jelentős energia megtakarítással tudjuk azokat a jövőben üzemeltetni. Ezen felújításoknak kapcsolódnia kell az intézmények szerkezeti átalakításához, melynek során költséghatékonyabban, magasabb színvonalú képzést tudunk biztosítani a sajnálatosan fogyó létszámú gyermekeinknek.

I. HAJDÚNÁNÁS HELYZETELEMZÉSE

Hajdúnánás városa Hajdú-Bihar megye észak-keleti ritkán lakott térségében fekszik, a megye negyedik legnépesebb települése. A város Nyíregyházától 27 km, míg Debrecentől 40 km távolságra fekszik. Hajdúnánás Hajdúdoroggal és Hajdúböszörménnyel együttesen alkotja a Hajdúböszörményi Kistérséget.

Hajdúnánáson 2010. január 1-jén 17.938 fő volt az állandó lakosok száma. A születések száma a városban csökken, a halálozások száma nő. A lakosság átlagéletkora növekszik. Megfigyelhető Hajdúnánáson is az országos tendenciákhoz hasonlóan a lakosság „természetes” fogyása.

A város közigazgatási területe 25.962 hektár, ebből 1.059 hektár a belterület. A város az 1970-es évekig agrárváros volt, majd az ipartelepítés következtében agrár-iparváros lett. Ezt a jellegét a mai napig megőrizte. A város lakossága elsősorban a jó minőségű löszhátú földterületek megműveléséből él. Itt működik az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb gabona-feldolgozó malomüzeme. Több kisebb és közepes nagyságú ipari üzem is munkahelyet biztosít az itt élő embereknek.

A város önkormányzati tulajdonú létesítményei közül elsősorban az 1958. évben 1.019 méter mélységből feltárt 67 C^o-os hévízre – 14 hektáros területen – telepített, egész évben üzemelő gyógyfürdő emelendő ki, amely által Hajdúszoboszló után Hajdúnánás a megye második legnagyobb idegenforgalmú gyógyfürdő helye lett.

Az önkormányzat a Polgármesteri Hivatalon és intézményein, illetve gazdálkodó szervezetein keresztül látja el feladatit. A költségvetési szerveknél és a kizárólagos önkormányzati tulajdonú Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft.-nél, illetve a Hajdúnánási Gyerme- és Közétkeztetési Nonprofit Kft.-nél teljes munkaidőben foglalkoztatottak révén az önkormányzat az egyik legnagyobb foglalkoztató a városban.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat 2011. évi költségvetéséről szóló 1/2011. (II. 11.) Önkormányzati Rendelet alapján a költségvetési intézmények közül önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv a Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény (9 fővel), valamint a Városi Szakorvosi Rendelőintézet és Ápolási Intézet (35 fővel). A Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény látja el az alábbi önállóan működő költségvetési szervek gazdálkodási feladatait:

- Hajdúnánási Óvoda 83 fővel,
- Maklár Lajos Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Pedagógiai Szakszolgálat 59 fővel,
- a II. Rákóczi Ferenc Általános és Művészeti Iskola 39 fővel,
- a Barcsa János Általános Iskola 36 fővel,
- a Bocskai István Általános Iskola 28 fővel,
- Kéky Lajos Városi Művelődési Központ 10 fővel,
- Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény 8 fővel,
- Körösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép,- Szakképző és Általános Iskola, Kollégium 156 fővel,
- Szociális Gondozási Központ 22 fővel,
- Városi Bölcsőde 10 fővel,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 9 fővel.

Ezen óvodaként és általános iskolaként önállóan működő intézmények látják el Hajdúnánáson az óvodáskorú gyermekek nevelését 3 éves kortól a gyermek iskolába lépésig, maximum 7 éves korig, illetve végzik az alapfokú oktatás és nevelés feladatainak többségét. Az

oktatási intézmények teljes profiltisztítást követően pedig kizárólagosan láthatják el az általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelést, oktatást 1-8. évfolyamokig.

Habár a Maklár Lajos Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény is rendelkezik középfokú, kifutó rendszerű gimnáziumi oktatással jelenleg, mégis alapvetően a középiskolai, térségi vonzerővel bíró oktatást elsősorban a nagy múltú Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép,- Szakképző és Általános Iskola, Kollégium, valamint annak Csiha Győző Tagintézménye biztosítja.

A városban a közművelődési, közgyűjteményi feladatokat a Kéky Lajos Városi Művelődési Központ, valamint a Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény látja el. A Szociális Gondozási Központ keretében történik a személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosítása. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a jogszabályban előírt családsegítői és gyermekjóléti feladatokat látja el. A Városi Bölcsőde a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátását biztosítja.

Az egészségügyi alapellátásokat részben vállalkozási szerződés alapján, részben pedig a Városi Szakorvosi Rendelőintézet és Ápolási Intézet révén biztosítja az önkormányzat.

A Polgármesteri Hivatalban 80 fő biztosítja a helyi közigazgatási feladatok magas szintű ellátását. Ezen túlmenően jelentős számú – az elmúlt évben átlagosan több mint 150 fő – a közcélú és közhasznú foglalkoztatás is, elsősorban köztisztasági, parkgondozási és különböző karbantartási-javítási munkálatok elvégzésére. A munkanélküliségi ráta a városban 2010. februárjában 13,71 %, 2011. februárjában 13,21 % volt, mely magasabb az országos átlagnál.

A város infrastruktúrája alapvetően megfelel a kor igényeinek, további fejlesztése az itt élők elemi érdeke.

Hajdúnánás az M3-as autópálya révén könnyen megközelíthetővé vált, és ezáltal bekapcsolódott az európai úthálózat vérkeringésébe. A környező nagyobb városok felé, így Nyíregyháza, Debrecen, illetve Miskolc irányába is jelentősen lecsökkentek a közúthálózaton a menetidők. A megnövekedett tehergépkocsi forgalom révén azonban nagyon sok út minősége romlott az elmúlt időszakban. A helyközi tömegközlekedést a volánbuszok és a vasút menetrend szerinti járatai biztosítják. A város területén a szilárd burkolatú utak hossza 72 km, ez az összes belterületi út 80 %-a.

Hajdúnánáson a 6.782 db lakás mindegyikébe be van vezetve az ivóvíz és a villamos energia. A lakások 79 %-a a vezetékes gázhálózatra is rákötött már korábban. 650 db lakás van a távfűtésbe bekapcsolva. A település nagy része, a lakások mintegy 80 %-a van rákötve a szennyvízhálózatra.

Az ivóvíz – és szennyvíz elvezetési, tisztítási szolgáltatást, valamint a távhő szolgáltatást a Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft. végzi, míg az E.ON Hungária Zrt. biztosítja helyben a villamos energia, a TIGÁZ Zrt. pedig a gázszolgáltatást. A Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Kft. végzi a települési szilárd hulladék elszállítását, a kommunális hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 95%.

II. HAJDÚNÁNÁS KÖLTSÉGVETÉSI ALAPJA, TEKINTETTEL KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAIRA

II.1. PÉNZÜGYI ÉS ADÓPOLITIKA HAJDÚNÁNÁSON

Az elmúlt évek megszorító kormányzati intézkedései hatására a helyi önkormányzatok évről-évre kevesebb költségvetési támogatáshoz jutottak. Az elkövetkező években sem várhatjuk az állami támogatások növekedését, sőt a csökkenő gyermeklétszám miatt csökkenő normatív támogatással kell számolnunk.

Az önkormányzat 2011. évi költségvetése 3.456.019 eFt működési, 591.361 eFt felhalmozási költségvetési kiadást, valamint 7.035 eFt finanszírozási kiadást, mindösszesen 4.054.415 eFt kiadást tartalmaz. A költségvetés egyensúlyát 350.000 eFt felhalmozási és 426.242 eFt működési hitel tervezete biztosítja.

A 2009. évi zárszámadás alapján az önkormányzat mérlegfőösszege 8.694.964 eFt, ebből befektetett eszköz 8.208.794 eFt, forgóeszköz 486.170 eFt, hosszúlejáratú kötelezettség 89.982 eFt, rövidlejáratú kötelezettség 453.487 eFt.

II.1.1. AZ ÖNKORMÁNYZATI BEVÉTELEK

Az önkormányzati saját bevételek szerepe – tekintettel elsősorban az önkormányzatot megillető közoktatási és szociális ellátás normatíváinak csökkenésére – jelentősen megnőtt.

Az állami támogatások növelésének egyik formája a kistérségi társulás útján történő feladatellátás. A jelenleg kistérségi összefogással ellátott feladatainkat továbbra is e formában kívánjuk folytatni, illetve ezen belül törekedni kell minél nagyobb területet ellátni és ezzel további állami támogatást bevonni.

A városba érkező állami támogatást olyan módon is lehet növelni, hogy az önkormányzat feladatát át egyháznak, ezzel önkormányzati kiegészítő hozzájárulás helyett a központi költségvetés forrásait igénybe véve. A 2011. évben az óvodai nevelés és a szociális intézményi ellátás területén várható ilyen intézkedés.

Valamennyi olyan bevételszerzési lehetőséggel élnie kell az önkormányzatnak, amely a helyi lakosság számára még nem jelent aránytalanul nagy terhet. Ezeket a lehetőséget ki kell használnia az önkormányzatnak, amennyire csak lehetséges.

Ezen bevételi lehetőségek körében különösen meghatározóak a helyi adók. Mértékük a törvényi maximum alatt, illetve a helyi iparüzési adó esetén a törvényi maximumon van megállapítva, további növelésükre nincs lehetőség tekintettel a vállalkozások és a lakosság teherbíró képességére.

Hajdúnánás Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2011. évi költségvetésében 527 millió Ft helyi adó bevételt tervezett az alábbiak szerint:

- A magánszemélyek kommunális adójából éves szinten 57 millió forint bevételt tervezünk. (Az adó mértéke évi 12.000.-Ft adótárgyanként.)
- Az idegenforgalmi adót 2011-től már csak a városban eltöltött vendégéjszakák után lehet kivetni, ebből 4 millió forintot tervezünk beszedni. (Az adó mértéke személyenként és megkezdett vendégéjszakánként 300.-Ft.) A központi költségvetésből minden ilyen

beszedett idegenforgalmi adóforint után 1,5 Ft kiegészítés illeti majd meg az önkormányzatot.

- A helyi iparüzési adó mértéke az elmúlt években csökkenő tendenciát mutatott. Ennek alapvető oka egyrészt a gazdasági válság, másrészt, hogy elkészült az M3-as autópálya, amelynek építésében résztvevő vállalkozások a 2008-as évtől már nem fizettek iparüzési adót a városnak. A 2009. évben elkezdte működését a város közigazgatási területén egy földgáz kitermeléssel foglalkozó vállalkozás, mely jelentős adózónkká vált. Így 2011-ben 415 millió forint bevétel tervezhető iparüzési adóból a városban. (Az adó évi mértéke az adóalap 2,0 %-a.)
- Építményadóból 34 millió forint bevételt tervez éves szinten az önkormányzat. (Az adó mértéke üdülő esetén 120,- Ft/m²/év, késői órákban nyitva tartó illetve játékgépet üzemeltető vendéglátóhelyek esetén 500,- Ft/m²/év – 1.580,- Ft/m²/év, minden egyéb adóköteles építmény esetén 235,- Ft/m²/év.)
- A talajterhelési díj jelenleg éves szinten mintegy 6 millió forint bevételt jelent Hajdúnánásnak.
- A befizetéssel és behajtással kapcsolatos késedelmi pótlék, bírság és végrehajtási költség ad hoc jellegű bevételi lehetőség. Függ a fizetési hajlandóságtól, az adózók aktuális fizetési lehetőségeitől. A tapasztalatok alapján körülbelül 11 millió forint bevételt tervez éves szinten ilyen címen az önkormányzat.
- Lehetőség van még termőföld bérbeadásából származó bevétel tervezésére is, azonban ennek mértéke a városban elhanyagolható.

A központilag megállapított gépjárműadó adótételből 123 millió forint bevételre számíthat az önkormányzat.

Az önkormányzat számára a mezei őrszolgálat fenntartásához befizetendő, 2011-ben várhatóan 7,19 millió forint mezőőri járulék megfizetése jelentett új bevételi lehetőséget az elmúlt években. Ezt a bevételt viszont teljes mértékben a Mezőőri Szolgálat fenntartására fordítja az önkormányzat.

Az önkormányzat jelentős terhet vállalt magára a lakossági személyszállítás díjának átvállalásával. Azonban annak díja 2011-ben már 115 millió Ft, melynek teljes kifizetése meghaladja az önkormányzat lehetőségeit, így 2011-ben 6 havi díjat számlázunk tovább a lakosságnak, 2012-ben 9 havit, 2013-ban pedig a teljes évit. Az önkormányzat továbbra is biztosít kedvezményeket és mentességeket szociális helyzetre és életkorra való tekintettel, illetve a magánszemélyek kommunális adójának bizonyos mértékű csökkentését is tervezzük ennek ellentételezésére. Csökkenteni kell a szolgáltatónak fizetendő díjat is az elszállított hulladék mennyiségének csökkentésével, pl. a zöldhulladék helyben történő komposztálásával.

Alapvető adózási elv Hajdúnánáson, az önkormányzati közszolgáltatások nyújtásának finanszírozhatósága érdekében, de az elvárható méltányos, igazságos közteherviselés elve alapján is, hogy az adóviselési képességgel rendelkezőknek továbbra is hozzá kell járuljanak az indokolt közösségi kiadásokhoz. Az erre anyagi okból nem képesek pedig gondos szabályozással mentesíthetők a teher alól.

Az igazságos közteherviselés elve egyidejűleg azt is jelenti, hogy a Polgármesteri Hivatalnak minden jogszerű eszközt (ellenőrzés, behajtás, végrehajtás) alkalmaznia kell az adóbevételek megszerzéséért, a hátralékok csökkentéséért.

A fentiekben leírt adóbevételek azonban nem biztosítják az önkormányzat számára, hogy intézményeit a XXI. század igényeinek megfelelően továbbfejlessze, modernizálja. Ezen feladatok megvalósítására pályázati forrásokat kell nyernie az önkormányzatnak.

II.1.2. Az önkormányzati kiadások

A hajdúnánási pénzügyi politika része a kiadások legszükségesebb mértékre korlátozása, az ésszerű, takarékos gazdálkodás. Az előző választási ciklusban a képviselő-testület tett racionalizálási intézkedéseket, amelyek révén az önkormányzat intézményrendszerét a megváltozott társadalmi igényekhez és demográfiai változásokhoz igyekezett igazítani.

A megváltozott helyzethez való alkalmazkodás célját szolgálta az a képviselő-testületi döntés, mely az oktatási és művelődési intézmények átfogó, költségelemző működésének és működtetésének vizsgálatát végezte. Ezen a téren tovább kell haladni és csak az indokolt igényeket finanszírozhatóan kielégítő intézményhálózatot, illetve közszolgáltatási struktúrát működtetni, az ehhez szükséges intézkedések megtételét a 2010-ben megválasztott képviselő-testület megkezdte és a gazdasági program tárgyalásának idején már intézményracionalizálási döntéseket fog hozni a képviselő-testület.

Ennek legfőbb indoka, hogy a központi normatívák csökkentése mellett az Önkormányzat már jelentős mértékben saját bevételeiből kénytelen kiegészíteni intézményei működését. A központi támogatások nem nyújtanak fedezetet sem a jogszabályban előírt illetményekre, sem pedig azokra a drasztikus energia áremelkedésekre, amelyeket az utóbbi időben tapasztalhatunk. Az intézményracionalizálás célja, hogy a tanulók jobb körülmények között magasabb színvonalú képzést kapjanak egy takarékosabb rendszer keretein belül.

Mindezeket figyelembe véve, a helyi közszolgáltatások színvonalának megtartása, lehetőség szerinti fejlesztése mellett csökkenteni kell mindazon kiadási tételeket, amelyek az elaprózott gazdálkodásból és a költségvetési szemléletből fakadnak.

Tudatosan kell építeni az intézményvezetők menedzser típusú szemléletére, amely révén jelentős mértékben csökkenthetőek a mindennapok folyamán felmerülő kiadások. Ennek a költségcsökkentésnek egyik alapvető eszköze és gyakorlati megvalósulása lehet a központi beszerzések elvégzésével, a könyvelési, gazdálkodási feladatok központosításával a Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény kezelésében.

Közös cél és nem könnyen megoldható feladat számunkra – részben a korábbi ciklusok elmaradt döntéseinek áthúzódó hatásaiból fakadóan, részben pedig a jelenlegi országos gazdasági helyzetből eredően - a költségvetés egyensúlyának visszaszerzése után, a működtetési célú hitelmentesség visszaállítása.

A költségvetési tervezésben ezért is még inkább a feladatot finanszírozó, előre kiszámítható, ugyanakkor igazságos módszereket kell alkalmazni. Az önkormányzati költségvetési szervek a tervezett saját bevételek teljesítésén túl még inkább éljenek a pályázatok útján, illetve alapítványok révén megszerezhető nem önkormányzati források működésbe, indokolt fejlesztésekbe vonásával. A gazdálkodást, szakmai feladatellátást pedig serkentve a teljesítményt, kreativitást, innovációt értékelő érdekeltségi és juttatási rendszer alkalmazását kell szorgalmazni. E körben preferálni kell a béren kívüli, az egészségmegőrzésre fordítható juttatások nyújtását is.

II.2. VAGYONGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzati vagyon forgalomképtelen „törzsvagyon” részének funkciója a közszolgáltatások és infrastruktúra biztosítása (pl. utak, hidak, közterületek, intézmények). Ennek

állagát megóvni, javítani, értékét lehetőleg növelni kell, karbantartással, felújítással, beruházással. E körben üdvözljük azokat a megoldásokat, melyben a mezőgazdasági vállalkozók is részt vállalnak.

Az önkormányzati tulajdonú nem törzsvagyon rész zömében már értékesítésre került korábban, de az ésszerű gazdálkodás keretében indokolt néhány ingatlan értékesítését napirendre tűzni. Ahhoz, hogy az értékesíthető ingatlanokat számba tudja venni az önkormányzat, és ki tudja alakítani ingatlangazdálkodási politikáját, tételesen és teljes körűen szükséges felülvizsgálnia jelenlegi ingatlanjait.

A 2011. évi költségvetés számolt az ingatlan értékesítés bevételeivel, ezért is fontos, hogy az elkövetkező években azok az ingatlanok, melyeknek hasznosítása nehézkes, értékesítésre kerüljenek. Ezért átfogó ingatlanhasznosítási terv elkészítése szükséges.

A befolyó bevétel pályázatok önerejeként szolgálhat, így többszörözhetjük meg az eredményt, teljesülhet a korábban megfogalmazott „vagyonért vagyont” vagyongazdálkodási alapelv. Fontos további városérdekű hasznosításra alkalmas ingatlanok megszerzése is, például az állami tulajdonból, illetve elővásárlási jog gazdaságos érvényesítésével.

II.3. KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK

Az önkormányzat helyzetét és gazdasági rövid és hosszú távú terveit alapvetően befolyásolja, hogy milyen kötelező és önként vállalt feladatokat lát el, illetve azokat hogyan kívánja fenntartani, ellátni. Ezen feladatainak tételes felsorolását a Hajdúnánás Városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló, többször módosított 15/2005. (IV. 15.) Önkormányzati Rendelet módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló, többször módosított 16/2007. (VI. 25.) Önkormányzati Rendelet 6. és 7. számú melléklete tartalmazza.

Az alábbiakban tételesen feltüntetjük mind az ellátandó feladatot és az ellátás módját, személyét, mind pedig annak ágazati jogszabályi alapját azzal, hogy az Ötv. rendelkezései természetesen alapvető törvényi háttérül szolgálnak ennek a feladatellátásnak.

II.3.1. KÖTELEZŐ FELADATOK

Az Önkormányzat kötelező (elsődlegesen az Ötv. 8. §-ában meghatározott feladatait) alapvetően a Polgármesteri Hivatalon és intézményein keresztül, illetve közszolgáltatási szerződések alapján látja el. Ezen feladatok ellátása nem mérlegelés kérdése, azt mindig biztosítani szükséges a városnak a helyi lakosok érdekében kötelező jelleggel. E fejezetben meghatározott feladatokat további jogszabályok állapíthatnak meg önkormányzatunk számára, feltéve, hogy biztosítja hozzá a megfelelő fedezetet. Sajnálatosan megállapítható, hogy az utóbbi időben Hajdúnánás feladatainak száma nőtt, azonban a hozzájuk biztosított források csökkenő tendenciát mutatnak.

A Polgármesteri Hivatal látja el az Ötv. 8. § (1) bekezdésében meghatározott településrendezési és területfejlesztési feladatokat. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. LXXVIII. törvény alapján Hajdúnánás Város Önkormányzata megalkotja rendeletével a helyi építési szabályzatot [elfogadott hatályos HÉSZ az 1/2009. (I. 26.) Önkormányzati Rendelettel módosított 51/2004. (XI. 22.) Önkormányzati Rendelet], elkészíti és jóváhagyja a településrendezési terveket. Határozatával elfogadja a településfejlesztési koncepciót. A törvény felhatalmazása alapján megalkotott, az országos településrendezési és építési követelményekről

szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet alapján rendelkezik a területek felhasználásáról és a telkek alakításáról, az építés feltételeiről és módjáról.

Az Önkormányzat feltárja, számba veszi, védetté nyilvánítja a helyi építészeti örökség értékeit, fenntartja, fejleszti ezen értékeket, biztosítja ezek védelmét [többször módosított 39/2005. (IX. 20.) Önkormányzati Rendelet]. Biztosítja az épített és természeti környezet védelmét a HÉSZ-en és a Környezetvédelmi Alapról szóló 16/1998. (VII. 01.) Önkormányzati Rendeleten keresztül.

Biztosítja a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény rendelkezéseinek megfelelően az egészséges ivóvíz, a szennyvízelvezetés, a szennyvíztisztítás és -kezelési szolgáltatást, megállapítja díjait [többször módosított 32/2004. (VI. 30.) Önkormányzati Rendelet]. Ezeknek a helyi vízgazdálkodási feladatoknak az üzemeltetését az Önkormányzat tulajdonában lévő Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft.-én keresztül látja el.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, mint ágazati jogszabály alapján, annak keretei között alkotja meg az Önkormányzat a helyi közutakról és a közterület fenntartásáról szóló rendeletét [többször módosított 25/2004. (V. 03.) Önkormányzati Rendelet]. Biztosítja a köztisztasági és településtisztasági feladatokat [24/2004. (V. 03.) Önkormányzati Rendelet]. Megszervezi az ingatlan tulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény alapján, amelyet a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Kft.-én keresztül lát el [többször módosított 12/2005. (III. 15.) Önkormányzati Rendelet módosítására és egységes szerkezetbe foglalására megalkotott többször módosított 13/2010. (IV. 26.) Önkormányzati Rendelet]. Megállapítja a hulladékkezelésre irányuló közszolgáltatási díjakat.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény alapján, az önkormányzat elősegíti a városban a foglalkoztatást, a munkanélküliség megelőzését és a hátrányos következményeinek enyhítése érdekében együttműködik a munkaadókkal, a munkavállalókkal és az érdekvédelmi szervezetekkel.

Közreműködik az önkormányzat a helyi energiaszolgáltatásban. A Mezei Vill Kft.-vel kötött korábbi megállapodás alapján gondoskodik a helyi közvilágításról. A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény rendelkezései szerint gondoskodik a helyi tűzvédelemről és a közbiztonság helyi feladatiról. Ennek érdekében Hajdúnánás városa készenléti szolgálatot ellátó hivatásos önkormányzati tűzoltósággal rendelkezik.

A Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft.-én keresztül tartja fenn Hajdúnánás Városi Önkormányzat a köztemetőt, figyelembe véve a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvényt és a többször módosított 15/2004. (V. 03.) Önkormányzati Rendeletet. Szintén ezen önkormányzati tulajdonú Kft.-én keresztül biztosítja a helyi vásárral és piaccal kapcsolatos feladatokat a vásárokról, a piacokról, és a bevásárlóközpontokról szóló 55/2009. (III. 13.) Kormányrendelet előírásai szerint.

Az Önkormányzat állategészségügyi kötelező feladatait (többek között a kötelező oltás megszervezését, állati betegségek megelőzését) - az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és a 38/2005. (IX. 20.) Önkormányzati Rendelettel módosított 17/2005. (IV. 15.) Önkormányzati Rendelet rendelkezései alapján - részben a Polgármesteri Hivatal - Gyepmesteri telepén keresztül, részben pedig az ATEV Zrt-vel kötött szerződés útján látja el.

Az egészségügyi alapellátások biztosítása a város kiemelt kötelező feladatai közé tartozik. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény és a többször módosított 44/2004. (X. 11.) Önkormányzati Rendelet rendelkezései alapul véve, részben vállalkozások, részben pedig a Városi

Szakorvosi Rendelőintézet és Ápolási Intézet biztosítják a különböző (házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi, ügyeleti, védőnői) ellátásokat.

Az Önkormányzat szociális kötelező ellátásai alapvetően két nagy csoportra bonthatók. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján részben pénzbeli és természetbeni ellátásokat, részben pedig személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat biztosít a város helyi rendeletei alapján [a 22/2007. (X. 31.) Önkormányzati Rendelettel módosított 1/2007. (I. 26.) Önkormányzati Rendelet módosítására és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló, az 5/2010. (II. 15.) Önkormányzati Rendelettel módosított 19/2009. (IX. 28.) Önkormányzati Rendelet, többször módosított 18/2004. (V. 03.) Önkormányzati Rendelet további módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló, a 11/2010. (III. 25.) Önkormányzati Rendelettel módosított 2/2007. (I. 26.) Önkormányzati Rendelet]. Ezen feladatait az Önkormányzat a polgármesteren, az Egészségügyi és Szociális Bizottságon, valamint a Szociális és Gondozási központon keresztül látja el.

Szintén a polgármester útján nyújt lakbértámogatást a rászoruló személyeknek a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény alapján [a 17/2007. (IX. 20.) Önkormányzati Rendelettel módosított 27/2004. (VI. 01.) Önkormányzati Rendelet szerint]. E törvény alapján végzi a város lakásgazdálkodási feladatait is, megállapítja az önkormányzati lakás és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának és elidegenítésének feltételeit [a 12/2004. (V. 03.) Önkormányzati Rendelet módosítására és egységes szerkezetbe foglalására megalkotott többször módosított 24/2005. (V. 25.) Önkormányzati Rendelet és a 11/2004. (V. 03.) Önkormányzati Rendelet módosítására és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló, a 20/2010. (IX. 16.) Önkormányzati Rendelettel módosított 8/2009. (III. 25.) Önkormányzati Rendelet].

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását, a pénzbeli és alapellátások biztosítását - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezései keretében - a polgármesteren, az Egészségügyi és Szociális Bizottságon, a Szociális Gondozási Központon belül Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálaton, a Városi Bölcsődén, a Hajdúnánási Óvodán, valamint az általános iskolákon keresztül garantálja Hajdúnánás Önkormányzata [a többször módosított 15/2008. (VI. 30.) Önkormányzati Rendelet, a 23/2009. (IX. 28.) Önkormányzati Rendelettel módosított 20/2004. (V. 03.) Önkormányzati Rendelet].

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény alapján biztosítja az önkormányzat általános iskoláin keresztül az általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelést, oktatás 1-8. évfolyamig.

A közművelődési, közgyűjteményi, művészeti szervezetek fenntartását Hajdúnánás Városi Önkormányzat a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény alapján látja el. Ezeket a feladatokat a Kéky Lajos Városi Művelődési Központ és a Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény végzi, amelyek e mellett közösségi színteret is biztosítanak a lakosság művelése érdekében. Tevékenységüket a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján folytatják. Aktívan közreműködnek ennek során az Okkal – Más – Okkal Ifjúsági Egyesülettel.

A sportról szóló 2004. évi I. törvény alapján az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik a sport tevékenység támogatása, testnevelési és sportintézmények fenntartása. A Somorjai László Városi Sportcsarnok, melyet a Körösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép,- Szakképző és Általános Iskola, Kollégium üzemeltet, a legfőbb színtere a sporttevékenységnek az iskolai sporttelepek és tornatermek mellett.

Az önkormányzat gondoskodik a Polgármesteri Hivatal működéséről, az etnikai kisebbségi jogok érvényesítésének biztosításáról. Megválasztja a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény alapján a szavazatszámoló bizottság és a helyi választási bizottság tagjait. Meghatározza a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény alapján rendeletben az egyes juttatásokat, kötelezettségeket. Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003 (III. 7.) BM rendelet alapján gondoskodik a házasságkötésre, illetőleg a családi események társadalmi ünneplésére alkalmas helyiségről a Polgármesteri Hivatalban.

Alapvető kötelező gazdálkodási feladata az önkormányzatnak megalkotni gazdasági programját, költségvetését és ahhoz kapcsolódó egyéb rendeleteket. Megalkotja ezen kívül kötelező jelleggel vagyongazdálkodási rendeletét, rendelkezik a tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról [a többször módosított 21/2005. (V. 25) Önkormányzati Rendelet módosítására és egységes szerkezetbe foglalására megalkotott, többször módosított 18/2009. (IX. 28.) Önkormányzati Rendelet]. Ha árubeszerzései, építési beruházásai és szolgáltatások megrendelése esetén az értékhatár eléri a közbeszerzési értékhatárt, köteles a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény rendelkezéseit alkalmazni.

II.3.2. ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK

Hajdúnánás Városi Önkormányzat önként vállalt feladatait a város vezetőinek korábbi döntései alapján látja el. Különösen jellemző ezen feladatokra, hogy az önkormányzat nehéz gazdasági helyzetére és a folyamatos központi támogatások elvonására tekintettel, évről évre felül kell ezeket vizsgálni. Azonban lehetőség szerint minél több ilyen feladat révén segíteni kell a helyiek megélhetését, támogatni kell egyéni fejlődésüket, boldogulásukat. Újabb feladatot viszont önként csak akkor szabad felvállalni, ha annak legalább önfenntartó, de még inkább profitszerző jellege prognosztizálható.

Az egészségügy területén – az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezései alapján - a járó beteg-szakellátás és a fekvő-beteg szakellátás révén vannak az önkormányzatnak önként vállalt feladatai, melyet részben a Városi Szakorvosi Rendelőintézet és Ápolási Intézet révén, részben pedig az egészségügyi vállalkozásokkal lát el vállalkozói szerződés alapján.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság mind a szociális ellátások, mind a gyermekvédelem területén végez önkormányzati önként vállalt feladatot. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján méltányosságból ápolási díjat és közgyógyellátást állapíthat meg [a 22/2007. (X. 31.) Önkormányzati Rendelettel módosított 1/2007. (I. 26.) Önkormányzati Rendelet módosítására és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló, az 5/2010. (II. 15.) Önkormányzati Rendelettel módosított 19/2009. (IX. 28.) Önkormányzati Rendelet]. Míg a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a többször módosított 15/2008. (VI. 30.) Önkormányzati Rendelet keretei között természetbeni ellátásokat (étkezési térítési díj, illetve tankönyvtámogatást, ingyenes iskolatejet) biztosíthat.

Az oktatás területén számos önként vállalt feladata van a városnak. A Maklár Lajos Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Pedagógiai Szakszolgálat - a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény, a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet és a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet alapján – emelt szintű ének-zeneoktatást végez. Emellett van még jelenleg kifutó rendszerben 6 osztályos gimnáziumi képzése is, amely képzést átveszi a város másik gimnáziuma. Ellátja továbbá a városi gyógy-testnevelési, fejlesztő pedagógiai, pszichológiai és logopédiai szakszolgálatot.

A II. Rákóczi Ferenc Általános és Művészeti Iskolában a tanulóknak emelt szintű matematikaoktatást biztosítanak. A Barcsa János Általános Iskola kifejezetten a számítástechnikai profiljával tűnik ki a város többi iskolájából oly módon, hogy felnőtt és egyéb oktatás keretében is elsajátíthatóak a számítástechnika ismeretek.

A Körösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép,- Szakképző és Általános Iskola, Kollégium egységesen biztosítja a város középiskolai oktatását (gimnázium, szakközépiskola, szakképző iskola), emellett enyhe fokban sérült értelmi fogyatékosok képzését és ép intellektusú tanulók szakiskolai, szakközépiskolai és speciális felzárkóztató oktatását is biztosítja ezen intézményében az önkormányzat.

A fent említett önként vállalt feladatok mellett még néhányat ellát a Polgármesteri Hivatal. Ilyen a közterület-felügyelet fenntartása, amely révén a városban a közterületi rend és tisztaság védelme biztosított. A Tourinform Iroda működtetése, a lakossági hirdetés, illetve az iskolai sportkörök támogatása.

Vannak az önkormányzat megalakulása előtről vállalt feladatai is Hajdúnánás Városi Önkormányzatnak, ilyen a helyi újság kiadása, illetve a lakossági távfűtés és melegvíz szolgáltatás. Ez utóbbiakat a Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft-én keresztül biztosítja a város.

A városrehabilitációs projekt keretében megújult Mozit már a 4/2007. (I. 04.) számú Képviselő-testület alapján civil szervezet, az Okkal – Más – Okkal Ifjúsági Egyesület üzemelteti. Ez utóbbi előrevetítheti azokat a folyamatokat, amelyek esetén az önkormányzat esetleges önként vállalt feladatait a későbbiek folyamán már a civil szféra tagjai látják el.

A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény rendelkezései alapján 2008-tól az önkormányzat mezőőri szolgálatot tart fenn a mezőgazdasági földterületek védelme érdekében.

III. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS KONKRÉT ELKÉPZELÉSEK

III.1. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS PRIORITÁSOK

A Gazdasági Program a választási ciklusra szól, de olyan stratégiai jellegű célokat is tartalmaz, amelyek hosszabb távon megszabják az önkormányzati döntések irányát, és összehangoltabbá teszik azokat.

Hajdúnánás Város Gazdasági Programja nem takarékosági terv, hanem a város feladat centrikus működtetésének és fejlesztésének stratégiai terve. Program, melynek célja, hogy Hajdúnánás fejlődésének üteme fenntartható, életének komfortja biztosítható, a városok versenyében elért pozíciója legalább megtartható, de inkább javítható legyen.

A lehetséges fejlesztési irányok és programok között elsőbbséget élveznek azok, amelyek forrásteremtő partneri együttműködésben valósulnak meg. Különösen értékesnek tekintjük azokat a programokat, amelyek a magán- és a közszféra érdekegyesítése által jönnek létre, illetve azokat, amelyek új munkahelyek létrehozását és a régiek megtartását teszik lehetővé.

A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a város fenntartható fejlődését segítik elő.

A város fenntartható fejlődése, jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van népességmegtartó képességének. A Gazdasági Program elsőbbséget ad a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, a Hajdúnánáson élők komfortérzetét javító, identitásának, érzelmi azonosulásának kialakulását elősegítő programoknak. Alapvető cél, hogy a városban élők életminősége jelentősen javuljon hosszabb távon.

A Gazdasági Program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak. Egyidejűleg viszont biztosítani kívánja a lehető legtöbb szolgáltatást a helyben élők számára, amelyet önként vállalt feladatai fenntartásával kíván elérni.

III.1.1. AZ ÖNKORMÁNYZAT LEGFŐBB CÉLJAI

Az alábbiakban az önkormányzat legfőbb céljait foglaljuk össze:

- A város céljainak megfogalmazása, érdekeinek érvényesítése a választópolgárokkal, képviseleti és civil szervezetekkel együttműködve, tekintettel arra, hogy Hajdúnánás Városi Önkormányzat nem „uralkodó”, hanem az itt élőket szolgáló önkormányzat kíván lenni.
- Demokratikus, kiegyensúlyozott testületi tevékenységet kívánnak végezni a város megválasztott képviselői, amely tevékenység a város működtetését, fejlesztését szolgálja. Erősíteni kell a (kis)térsgégi együttműködést, a többcélú társulás keretében, az idegenforgalomban, valamint fejlesztési programok megvalósításában.
- Az önkormányzati közszolgáltatások elvárható magas színvonalú nyújtása, igény és lehetőség szerinti fejlesztése.

- A Polgármesteri Hivatalnak kiegyensúlyozottan és megbízható módon kell működnie, ügyfélbarát, gyors ügyintézással segítve elő a helyben élők boldogulását.
- Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, költségvetési szervek hatékony működtetése, a városüzemeltetés biztosítása.
- Az önkormányzati törzsvagyon és forgalomképes vagyon jó gazdaként való kezelése, hasznosítása, aktív pályázati tevékenység révén tudatos, hathatós gyarapítása.
- A kommunális infrastruktúra hiányzó elemeinek megépítése, a meglévők felújítása, fejlesztése (szennyvízcsatorna-hálózat, csapadékvíz-elvezetés, út- és járdaépítés, felújítás, főtér-rekonstrukció folytatása). Lehetőség szerint térségi együttműködéssel, a várost elkerülő és ezáltal a város forgalmát mentesítő körgyűrű megvalósítását szorgalmazni kell.
- Az idegenforgalom növelése érdekében elsősorban a gyógyhelyi fejlesztést szolgáló turisztikai fejlesztések megvalósulását kell szorgalmazni; különösen szálloda építésével, illetve átfogóan a Fürdő környékének rendezésével.
- Célrányos, a kölcsönös érdekeket, előnyöket érvényesítő összefogásra és együttműködésre van szükség a nem önkormányzati szereplőkkel az idegenforgalom, a marketing, a programkoordináció és kínálatbővítés, valamint a munkahelyteremtő idegentőke-befektetések, továbbá az infrastruktúra-fejlesztés területén.
- Az önkormányzati és nem önkormányzati városfejlesztéssel a munkanélküliség csökkentését, a foglalkoztatási lehetőségek növelését, a jelenlegi munkahelyek megőrzését, lehetőség szerinti fejlesztését, ezáltal a városból elvándorlás megállítását kell megvalósítani hosszú távon.
- A pályázati lehetőségek hatékony, célirányos kihasználása a város elemi érdeke és fejlődésének a stagnáló állapotából egyetlen kitörési pontja. A nem önkormányzati pályázni kívánók támogatáshoz jutásának lehetőségét elő kell segíteni.
- A nehéz szociális helyzetben levő rászorulókat a város célzott és kiemelt támogatásban kívánja részesíteni, a szociális gondoskodás további fejlesztésére van szükség. Lehetőség szerint új szociális bérlekásokat kell építeni, illetve a régiak renoválására van szükség. Fokozottan segíteni a gyermekes családokat, a nyugdíjasokat és a munkanélkülieket.
- Korszerű technológiával támogatott, hatékonyan és takarékosan működő intézményhálózat és ügyfélbarát, szolgáltató Polgármesteri Hivatal megvalósítása a város alapvető célja.
- Az önkormányzatnak olyan aktív szociálpolitikát kell folytatnia, ahol az ellátottaknak szerepet kell vállalniuk a sorsuk jobbra fordításában.

III.1 2. LEGFONTOSABB KONKRÉT ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSI TERVEK

Az alábbiakban a fenti főbb elképzelések keretében azokat a konkrét fejlesztési terveket soroljuk fel a Gazdasági Programban, amelyeket a lehető legrövidebb határidőn belül, pályázati források segítségével kívánunk megvalósítani.

A gazdasági programban megjelenő célkitűzések megvalósításának lehetséges finanszírozási forrásai a következők: az Új Magyarország Fejlesztési Terv Operatív Programjai, az Új Széchenyi Terv fejlesztési programjai, a Magyar – Román Határmenti Operatív Programok és a közvetlen kiírású európai pályázatokból megpályázott források. A projektek elkészítését, menedzselését az önkormányzatnak, mint kedvezményezettnek kell bonyolítania, illetve abban részt vennie.

A gazdasági program projektszemléletű fejlesztéseinek területei:

III.1.2.1. INTÉZMÉNYI INFRASTRUKTÚRAFEJLESZTÉSEK

Az önkormányzat fenntartásban működő intézmények energetikai rendszerei mára már nem biztosítják a hatékony, gazdaságos üzemelést, katasztrofális állapotban vannak. Az energiahatékonyság javítása szempontjából fontos feladat az önkormányzat által fenntartott intézmények energiafelhasználásának, és ezen keresztül a fenntartási költségek csökkentése.

Az intézmények rekonstrukciója során az energiafelhasználás csökkentése érdekében alternatív eljárások beépítése indokolt a megtérülési idő figyelembevételével. Az alternatív energiahasznosítási rendszerek alkalmazásával megvalósul az épületek költséghatékonyabb fenntartása, csökken a környezetterhelés.

Az önkormányzat fenntartásában működő intézmények egy részénél (pl. Bocskai István Általános Iskola, Dorogi úti óvoda) sajnos teljes rekonstrukciós beavatkozások indokoltak, bizonyos épületek esetében energetikai korszerűsítésekkel is jelentős eredmények érhetők el (pl. Kasza úti óvoda, Barcsa János Általános Iskola, stb.).

A tervezett fejlesztések az Észak-alföldi Operatív Program, a Környezet és Energia Operatív Program prioritásai, valamint programok által valósulhatnak meg.

III.1.2.2. IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGEKET TÁMOGATÓ FEJLESZTÉSEK

A város megtartó erejének egyik fontos eleme a munkaképes korú lakosság helyben tartása. Városunk versenyhátrányban van azon településekkel szemben, ahol már megtörténtek a helyi gazdaság lehetőségeit szélesítő, befektetőket vonzó ipari övezetek kialakításai. Ezen lemaradásunkat minél hamarabb orvosolni szükséges, továbbá fontos, hogy a kiemelt támogatást élvezzenek azon jellegű fejlesztések, amelyek segítségével az ipari termelést össze lehet kötni a mezőgazdasági termeléssel.

A tervezett fejlesztések az Észak-alföldi Operatív Program, a Környezet és Energia Operatív Program prioritásai, valamint programok által valósulhatnak meg.

III.1.2.3. AZ IDEGENFORGALOM NÖVEKEDÉSÉT ÉS JÖVEDELMEZŐSÉGÉT TÁMOGATÓ FEJLESZTÉSEK

Egy település életében az idegenforgalom fejlődése pénzügyi szempontból elsősorban azért kedvező, mert munkahelyeket teremt, bevételeket generál, multiplikátor hatása révén élénkíti a gazdaság általános működését és hozzájárul a gazdaság általános korszerűsödéséhez.

Mindezeken túl nem szabad megfeledkezni egy fejlődő idegenforgalom által az adott településen érvényesülő társadalmi, kulturális és fizikai hatások hasznáról sem (a település

népességmegtartó erejének növekedése, a lakosság életszínvonalának emelkedése, az iskolázottság növekedése, a munkanélküliség csökkenése).

Ahhoz, hogy az idegenforgalom valóban képes legyen a gazdasági fejlődés katalizátoraként működni, az szükséges, hogy az adott térség/település rendelkezzen olyan országos vagy nemzetközi jelentőségű vonzerővel, amely versenyképes a turisztikai piacon és magas színvonalú, a nyújtott szolgáltatások minőségét és árszínvonalát pozitívan befolyásoló infrastrukturális ellátottsággal egyaránt.

Ennek érdekében olyan létesítmények és szolgáltatások fejlesztésére van szükség, amelyek kielégítik a különböző szükségletekkel rendelkező turisták igényeit, valamint minőségben és árban is versenyképesek a hazai és nemzetközi turisztikai piacon egyaránt.

III.1.2.4. A SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTOTTSÁGOT ÉS A KÖZBIZTONSÁGOT NÖVELŐ FEJLESZTÉSEK

Hajdúnánás jövője szempontjából kulcsfontosságú a leromlott vagy fokozatosan leszakadó városrészek leromlását okozó folyamatok megállítása és megfordítása, valamint az életminőséget jelentősen meghatározó mindenki számára hozzáférhető szociális és egészségügyi szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek javítása. A város egyes társadalmi, fizikai, gazdasági szempontból is leszakadó, vagy leszakadással fenyegetett településrészei lakosságcsoportjainak társadalmi helyzete, foglalkoztatási színvonala, életkörülményei szegényesek, így kijelenthető, hogy ezen városrészek nem képesek bekapcsolódni a város társadalmi-gazdasági vérkeringésébe. Ezeken a területeken koncentráltan jelentkezik a munkanélküliség, melyet tovább súlyosbítanak a hátrányos helyzetű csoportok jelenlétéből, és a közbiztonság romlásából származó problémák. Hajdúnánás város önkormányzatának célja az, hogy a helyi lakosság életminősége és esélyei javuljanak, az épített környezete minőségi változáson menjen át, valamint a már meglévő szociális és egészségügyi szolgáltatások infrastrukturális fejlesztései és korszerűsítései fokozatosan megvalósuljanak.

E célhoz tartozik többek között a Városi Szakorvosi Rendelőintézet és Ápolási Intézet rekonstrukciója, a Bocskai utca végének rehabilitációja, valamint a Városi Bölcsőde bővítésének befejezése.

III.2. BEFEKTETÉS-TÁMOGATÁSI POLITIKA

Ahhoz, hogy a város fejlődjön, a beruházások beinduljanak komoly befektetés-politikával kell rendelkezünk, és reagálnunk kell a kor kihívásaira. A törvényben előírt befektetés-támogatási politika kidolgozása, érvényesítése az önkormányzatok számára azért jelent nehézséget, mert a szabályozás nem ad ehhez eszközöket az önkormányzatoknak. Cégeknek, vállalkozásoknak adókedvezmény, vagy más jellegű önkormányzati támogatás az uniós tilalomba ütközne.

Így csak a város tudatos, nemzetközi marketing politikájával és a polgármesteri, önkormányzati lobbierő növelésével lehet az autópálya közelségét kihasználni, a vállalkozási kedvet fokozni, valamint az idegenforgalmi vonzerőt a korábbiakhoz képest megnövelni. Ennek a befektetés-politikának sarkalatos pontja és a fejlesztések alapvető feltétele, hogy legyen Hajdúnánásnak telephelyeknek és székhelyeknek alkalmas új, közművesített ipari parkja, illetve annak kijelölt területe.

III.3. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖZSZOLGÁLTATÁSAI ÉS A VÁROSÜZEMELTETÉSI ELKÉPZELÉSEK

A települési önkormányzati közszolgáltatásokat az önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági társaságok (Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft., illetve a Hajdúnánási Gyermekek- és Közétkeztetési Nonprofit Kft.) és költségvetési szervek (oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális, kulturális intézmények, valamint a polgármesteri hivatal) nyújtják. A szolgáltatók helyzete, az általuk kínált közszolgáltatások színvonala a hazai átlagnál jobb, ám a fejlesztés itt is természetes igény. A szervezeti keretek kialakultak, a legfontosabb racionalizáló lépések megtörténtek, de a következő évek - az állami intézkedések eredményeként, illetve gazdasági kényszből - hozhatnak változtatási kényszert.

A humán közszolgáltató intézményhálózat fejlesztését, korszerűsítését részben jogszabályok írják elő - fedezet híján általában szakmai „álom” követelményekként -, részben pedig a város idegenforgalmi jellege, fejlettsége, további fejlődésének igényei indokolják. Legfontosabb teendő az ingatlanok állagmegóvása, az energiamegtakarító, működtetés-könnyítő célzatú beavatkozások elvégzése, az indokolt eszköz- és technológia (pl. informatikai) beszerzés ütemes teljesítése. Törvényi előírás az intézmények további akadálymentesítése is, amelyhez pályázati források is igénybe vehetőnek tűnnek. Az önkormányzat kötelező közszolgáltatási feladatait jó színvonalon teljesíti, az önként vállaltak is városi érdekből működnek önkormányzati fenntartásban.

A Polgármesteri Hivatal jó személyi és technikai feltételekkel megfelelően látja el feladatait, elősegítve a város fejlődését, a pályázati források megszerzését, intézve a polgárok ügyeit. A hivatalnak még jobbá, takarékosabbá, ügyfélbarát szolgáltatóvá és önkormányzati területen még inkább „menedzser” szemléletűvé és működésűvé kell alakítania tevékenységét. Ebben még több bizalmat kell adni az igazgatási tapasztalatokkal rendelkező dolgozóknak, hiszen magas színvonalú képzettségük révén jelentősen előre tudják mozdítani a város fejlődését.

A hagyományos igazgatásszervezési módszereket is fel kell használni a legoptimálisabb erőforrás-hasznosítás, a szervezettség és szabályozottság érdekében (összehangolt teljesítmény- és minőségirányítási rendszer, arányos, teljes munkaterhelés, ügyfélszolgálat-szervezés, rendelkezésre állás).

A kommunális közszolgáltatások városüzemeltetés körében változatlan elvárás az elért jó színvonal fenntartása, lehetőség szerinti javítása. Legfontosabb teendő a szennyvízhálózat építési program befejezése után, a kiépült hálózatra történő lakossági rákötések arányát szorgalmazni. A hulladékgyűjtés feltételei jónak minősíthetők, viszont jelentős gondnak látszik a hígtrágyakezelés és a törmeléklerakás megoldatlansága. Erre önerőből a város képtelen megfelelő erőt biztosítani. A probléma kistérségi, regionális és kormányzati kezelését szorgalmazni kell. A helyi civil vállalkozások bevonását mérlegelni kell.

A közterületek szépítése, ápolása, gondozása, tisztántartása, megóvása elengedhetetlen, ezért erre változatlanul fokozott hangsúlyt kell helyezni. A kívánatos állapot elérése nemcsak pénz, hanem döntően az ingatlantulajdonosok hozzáállásának, igényességének kérdése. A jó példák felmutatása, elismerése, ösztönzése („Tiszta, virágos Hajdúnánásért” mozgalom támogatandó. A jogsértő cselekedeteket elkövetőkkel szemben pedig szigorú jogalkalmazással fel kell lépni.

A város úthálózatának, járdáinak romló állapota szélesedő körben igényli a felújítást, kátyúzás helyett a burkolat megerősítést (szőnyegezést), állapotfelmérés alapján meghatározandó sorrendben, pályázati támogatással. A külterületi útjaink, hídjaink is kiépítésre, rekonstrukcióra szorulnak, remélhetőleg ehhez is felhasználható majd pályázati forrás. Elodázhatatlan a csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése után, a meglevő részek felülvizsgálata, a fogadó „erek” tisztítatásának állandó szorgalmazása.

Örömmel üdvözljük a megújuló energiaforrások előállítását, vagy az azok felhasználását segítő eszközök előállítását. Minden olyan megoldás a városban, amely a megújuló energiaforrások használatával a jelenlegi energia „pazarló” rendszer kiváltását, illetve olcsóbbá tételét szolgálja, utat mutathat későbbi fejlesztéseinknek, és példát Hajdúnánás lakosságának.

A közszolgáltatások díját - jogszabály alapján - úgy kell megállapítani, hogy az fedezze az indokoltan felmerülő költségeket, ösztönözzön a kapacitás hatékony kihasználására. A díjak megállapításánál az igénybe vevők anyagi teherbíró-képességére is tekintettel kell lenni. Az ár megállapítási politikában fokozatosan törekedni kell arra, hogy a szolgáltatást igénybe vevők fizessék meg a szolgáltatás árát, a rászorultak kapjanak kedvezményt.

III.4. VÁROSFEJLESZTÉSI ÉS IDEGENFORGALOM ELKÉPZELÉSEK

A közszolgáltatások színvonala, a városkép rendezettsége, a városüzemeltetés minősége mellett a fejlesztés biztosítja Hajdúnánás vonzerejét, lakóinak életminőségét. A vonzó, élhető, vendégeket csábító város közös kincsünk, megóvása, fejlesztése nemcsak önkormányzati feladat.

Alapvető önkormányzati teendő a beruházások feltételeinek biztosítása, a befektetéseket vonzó környezet fenntartása. Adottságaink, városunk jellege, fejlettsége, javuló megközelíthetősége idevonzhat idegen tőkét is, amelyek terveinek megvalósítását elő kell segíteni, ha a város érdekét szolgálják, természetesen lehetőség szerint figyelembe véve a helyi vállalkozások működésének, feltételeinek megmaradását, javulását is. Befektetési lehetőségeinket kommunikálnunk kell, az Internetet is felhasználva.

Összességében a gazdasági programban tervezett fejlesztési programok legalább részbeni teljesítése megfelelően biztosítja a különböző városrészek összehangolt fejlesztését, a további dinamikus városfejlődést, az életminőség javulását, idegenforgalmi és befektetési vonzerőnk fokozódását.

Összefoglalva a 2011-2014. év gazdasági programjának fő célkitűzései az alábbiak:

- A város költségvetésének stabilizálása.
- Az intézményrendszer átalakítása a jobb körülmények megteremtése, magasabb színvonal és takarékosabb működés biztosítása érdekében. Külön hangsúlyozni szükséges a szakképzés színvonalának emelését.
- A rendkívül leromlott állapotú intézmények felújítása, költséghatékonyabb működtetése.
- A nyomasztó munkanélküliség csökkentése érdekében felkészülés a betelepülő vállalkozások fogadására, valamint a meglévő munkahelyek megőrzésének elősegítése, mivel sikeres város csak sikeres vállalkozásokkal képzelhető el.

Hajdúnánás, 2011. március 23.

Szólláth Tibor
polgármester